გენდერული დისკრიმინაცია შრომით ურთიერთობებში

ნინო მთვარელიშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის კერძო (ბიზნეს) სამართლის ფაკულტეტზე სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

კერძო (ბიზნეს) სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: არჩილ ცერცვაძე

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2020

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ , გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ნინო მთვარელიშვილი

20.06.2020

აბსტრაქტი

გენდერული ნიშნით დისკრიმინაცია დღემდე აქტუალურ პრობლემას წარმოადგენს შრომითსამართლებრივ ურთიერთობებში. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში გარკვეული ნაბიჯები გადადგმულია მის აღმოსაფხვრელად და არსებობს სამართლებრივი და ინსტიტუციური ბრძოლის მექანიზმები, სქესთა შორის თანასწორობის პრინციპი მაინც არ არის განმტკიცებული სამუშაო ადგილზე.

წინამდებარე ნაშრომი განიხილავს გენდერული ნიშნით დისკრიმინაციას როგორც წინასახელშეკრულებო ეტაპზე, ასევე შრომის პროცესში და, უშუალოდ, ხელშეკრულების შეწყვეტის დროს. გაანალიზებულია პრობლემის გამომწვევი მიზეზები, განმაპირობებელი ფაქტორები; ყურადღება გამახვილებულია საკანონმდებლო ბაზის ხარვეზებზე, დისკრიმინაციის აღმოსაფხვრელად განხორციელებულ ზომებსა და მის ნაკლოვანებებზე, ასევე, იმ საკითხებზე, რომლებიც მთელი სიმწვავით ვლინდება, თუმცა საკანონმდებლო რეგულირების მიღმაა დარჩენილი.

შედარებით-სამართლებრივი კვლევის გამოყენებით, ეროვნულ და საერთაშორისო ანტიდისკრიმინაციულ ნორმათა, ასევე, სხვადასხვა ქვეყნის გამოცდილებათა მიმოხილვა უფრო თვალსაჩინოს ხდის პრობლემას. განსახილველი საკითხი, საკანონმდებლო დონეზე, გაანალიზებულია კვლევისა და ანალიზის მეთოდის დახმარებით. სასამართლო გადაწყვეტილებების შესწავლისა და შედეგების წარმოჩენის პროცესში, გამოყენებულია კვლევის ემპირიული მეთოდი.

კვლევამ ცხადყო, ანტიდისკრიმინაციული კანონმდებლობა, რიგი მიზეზებიდან გამომდინარე, არ არის ეფექტური და ვერ უზრუნველყოფს დასაქმებულთა დაცვას გენდერული ნიშნით დისკრიმინაციისგან. აუცილებელია, აღმოიფხვრას ნაკლოვანებები და განისაზღვროს პრობლემის გადაჭრის ეფექტური გზები.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: დისკრიმინაცია, გენდერი, შრომითი ურთიერთოები, სქესი, შრომის საერთაშორისო ორგანიზაცია.

Abstract

Gender-based discrimination still stands as an important issue in employment relationships. Though certain steps toward elimination of this issue have been taken in Georgia and relevant legal and institutional mechanisms against it have been introduced, gender equality at work is still far from being an established principle.

This work reviews gender-based discrimination during pre-contractual negotiations, during employment and at the moment of contract termination. It also analyses various factors causing this issue, dwells on flaws in regulatory environment, speaks about steps taken for elimination of this issue and their drawbacks and highlights urgent issues still remaining beyond legislative control.

Application of comparative legal research of national and international antidiscrimination standards and studying of experience accumulated by various countries helps reveal this issue with more clarity. The legal foundation of subject of analysis is scrutinized with the help of research and analysis method. Empirical method of research has been applied to study relevant court decisions and review the outcomes.

The research made it clear that due to a variety of reasons antidiscrimination legislation lacks efficiency and fails to ensure protection of employees from gender-based discrimination. The existing flaws still are to be eliminated and efficient solutions need to be identified.

Keywords: Discrimination, Gender, Sex, Labour Relations, International Labour Organization.